

ПРОБЛЕМИ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ ПІСЛЯ 24 ЛЮТОГО 2022 РОКУ

З часу повномасштабного воєнного вторгнення росії будівельний бізнес зіткнувся з ризиками, пов'язаними з бойовими діями – обстрілами та ракетними ударами, зі зміною в попиті покупців, зверненням програм інвестування та зміною в законодавстві. З початку повномасштабного воєнного вторгнення реалізація більшості інвестиційних проєктів закордонних інвесторів була призупинена. Причини – порушення логістичних зв'язків, відключення із-за пошкодження окупантами енергосистеми та подорожчання електроенергії, нестача працівників, особливо професійних висококваліфікованих робітників будівельних професій в зв'язку з мобілізацією в ЗСУ та міграційним виїздом за кордон. Зросла вартість будівельних матеріалів, конструкцій та сировини для будівництва.

Початок агресії росії проти України почалося ще у 2014 році з анексії Криму та збройного конфлікту на сході. Україна втратила контроль на окупованих територіях над інфраструктурою та активами цих регіонів. Вже в 2014 році було пошкоджено залізнична інфраструктура, виник дефіцит сировини через обстріли промислових та цивільних об'єктів. Але 24 лютого 2022 року будівельний комплекс зазнав ще значнішого удару.

Підприємства, що опинилися на тимчасово окупованих територіях, або зруйновані, або призупинили свою роботу. Це Житомирський завод по виготовленню мінеральної вати, Донецький завод будівельної суміші, Маріупольський завод металоконструкцій та інших будівельних матеріалів. Так, і в нашому Кривому Розі, ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», який був одним із основних поставщиків металу, значно зменшив своє виробництво. Тільки фінансова допомога від материнської компанії ArcelorMittal дозволили ПАТ АМКР повністю не призупинити свою діяльність [1]. Цей сумний список можна продовжувати.

Підприємства, що знаходяться на підконтрольній Україні території, мають недостатньо оборотних засобів із-за обмеженості їх поповнення. Так, виробництво клінкерної глини в Україні базувалося на сировині покладів тугоплавких глин, які знаходяться на Донбасі.

З самого початку війни всі будівельні підприємства, які підконтрольні Україні, переорієнтовано для потреб ЗСУ – виготовлення протитанкових їжаків, поставка піску, щебеню, будівельних конструкцій для укріплення оборонних об'єктів і т.д.

До основних загроз, що виникли на підприємствах будівельної галузі в час повномасштабного воєнного вторгнення окупантів потрібно віднести наступні:

з перших днів воєнного вторгнення керівництво підприємств будівельної галузі, в першу чергу, вирішувало питання безпеки своїх працівників, скоротивши значно виробництво;

руйнування або повністю знищення активів, мародерство та грабїж росіянами на окупованих територіях;

дефіцит кваліфікованих робітників будівельних професій;

значне обмеження або руйнування логістичних зв'язків;

руйнування росією об'єктів енергосистеми України призвели до застосування для підприємств квот та роботи з максимальним зменшенням споживання енергоносіїв;

призупинка реалізації інвестиційних програм, як українськими, так і закордонними інвесторами.

Але, все ж таки, 2025 рік продемонстрував адаптацію будівельного ринку до складних умов воєнного часу.

Список літератури

1. Інтерв'ю Генерального директора АрселорМіттал Кривий Ріг. URL: <https://kbu.org.ua/news/interviu-heneralnoho-dyrektora> (дата звернення 22.02.2025).